

Έκδοση κανονισμού από το Συμβούλιο για μείωση της ζήτησης αερίου κατά 15% τον φετινό χειμώνα

Με σκοπό να αυξηθεί η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ, το Συμβούλιο εξέδωσε σήμερα κανονισμό για την **εθελοντική μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου κατά 15% τον φετινό χειμώνα**. Στον κανονισμό προβλέπεται η δυνατότητα του Συμβουλίου να κηρύξει «κατάσταση επιφυλακής στην Ένωση» όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού, στην οποία περίπτωση η μείωση της ζήτησης αερίου θα καταστεί υποχρεωτική.

Σκοπός της μείωσης της ζήτησης αερίου είναι η **εξοικονόμηση ενόψει του φετινού χειμώνα και η προετοιμασία για πιθανές διαταραχές του εφοδιασμού με αέριο από τη Ρωσία**, η οποία χρησιμοποιεί διαρκώς τον ενεργειακό εφοδιασμό ως όπλο.

Τα κράτη μέλη συμφώνησαν να μειώσουν, **μεταξύ 1ης Αυγούστου 2022 και 31ης Μαρτίου 2023**, τη ζήτησή τους όσον αφορά το αέριο κατά 15% σε σύγκριση με τη μέση κατανάλωσή τους κατά την τελευταία πενταετία, εφαρμόζοντας μέτρα της επιλογής τους.

Αν και όλα τα κράτη μέλη θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να επιτύχουν τις μειώσεις, το Συμβούλιο **προσδιόρισε ορισμένες απαλλαγές και δυνατότητες εφαρμογής μερικής ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, πλήρους παρέκκλισης** από τον στόχο υποχρεωτικής μείωσης, προκειμένου να αντισταθμίζονται οι ιδιαίτερες καταστάσεις των κρατών μελών και να διασφαλίζεται ότι οι μειώσεις του αερίου θα συμβάλουν αποτελεσματικά στην αύξηση της ασφάλειας του εφοδιασμού στην ΕΕ.

Το Συμβούλιο συμφώνησε να απαλλαγούν τα κράτη μέλη που δεν είναι διασυνδεδεμένα με τα δίκτυα αερίου άλλων κρατών μελών από τις υποχρεωτικές μειώσεις του αερίου, καθώς δεν θα είναι σε θέση να ελευθερώσουν σημαντικούς όγκους αερίου προς όφελος άλλων κρατών μελών. Θα απαλλαγούν επίσης τα κράτη μέλη των οποίων τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας δεν είναι συγχρονισμένα με το ευρωπαϊκό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία εξαρτώνται περισσότερο από το αέριο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, σε περίπτωση αποσυγχρονισμού του συστήματός τους από το δίκτυο τρίτης χώρας, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος κρίσης εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια.

Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν τον στόχο μείωσής τους προκειμένου να προσαρμόσουν τις υποχρεώσεις τους για μείωση της ζήτησης εάν οι διασυνδέσεις τους με άλλα κράτη μέλη είναι περιορισμένες και εάν μπορούν να αποδείξουν ότι οι εξαγωγικές δυνατότητες και η εγχώρια υποδομή LNG τους χρησιμοποιούνται για τη διοχέτευση αερίου σε άλλα κράτη μέλη στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να περιορίσουν τον στόχο μείωσής τους εάν έχουν υπερβεί τους στόχους τους όσον αφορά την αποθήκευση αερίου, εάν εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το αέριο ως προϊόν εφοδιασμού για ζωτικές βιομηχανίες ή εάν είναι σε θέση να χρησιμοποιούν διαφορετική μέθοδο υπολογισμού σε περίπτωση που η κατανάλωσή τους έχει αυξηθεί κατά τουλάχιστον 8% το προηγούμενο έτος σε σύγκριση με τον μέσο όρο των τελευταίων πέντε ετών.

Τα κράτη μέλη συμφώνησαν να ενισχυθεί ο ρόλος του Συμβουλίου όσον αφορά την κήρυξη «κατάστασης επιφυλακής στην Ένωση». Η κατάσταση επιφυλακής θα ενεργοποιείται με εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση για την κήρυξη «κατάστασης επιφυλακής στην Ένωση» σε περίπτωση σημαντικού κινδύνου σοβαρής έλλειψης ή εξαιρετικά υψηλής ζήτησης αερίου, ή εάν τουλάχιστον πέντε κράτη μέλη που έχουν κηρύξει κατάσταση επιφυλακής σε εθνικό επίπεδο ζητήσουν από την Επιτροπή να το πράξει.

Κατά την επιλογή των μέτρων μείωσης της ζήτησης, τα κράτη μέλη συμφώνησαν ότι θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να δίδεται προτεραιότητα σε μέτρα που δεν επηρεάζουν τους προστατευόμενους πελάτες, όπως τα νοικοκυριά, και τις βασικές υπηρεσίες για τη λειτουργία της κοινωνίας, όπως οι κρίσιμες οντότητες, η υγειονομική περίθαλψη και η άμυνα. Μεταξύ των πιθανών μέτρων συγκαταλέγονται η μείωση του αερίου που καταναλώνεται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, μέτρα για την ενθάρρυνση της μετάβασης σε άλλα είδη καυσίμων στη βιομηχανία, εθνικές εκστρατείες ευαισθητοποίησης, στοχευμένες υποχρεώσεις μείωσης της θέρμανσης και της ψύξης και μέτρα που βασίζονται στην αγορά, όπως ο πλειστηριασμός μεταξύ εταιρειών.

Τα κράτη μέλη θα επικαιροποιούν τα εθνικά τους σχέδια έκτακτης ανάγκης, στα οποία θα καθορίζονται τα μέτρα μείωσης της ζήτησης που σχεδιάζουν, και θα υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις στην Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο των σχεδίων τους.

Ο κανονισμός εγκρίθηκε επίσημα μέσω γραπτής διαδικασίας. Της έγκρισης προηγήθηκε πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε από τους υπουργούς κατά το έκτακτο Συμβούλιο Ενέργειας της 26ης Ιουλίου. Ο κανονισμός θα δημοσιευθεί τώρα στην Επίσημη Εφημερίδα και θα τεθεί σε ισχύ την επομένη.

Ο κανονισμός αποτελεί εξαιρετικό και έκτακτο μέτρο, το οποίο προβλέπεται για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Θα ισχύσει για ένα έτος και η Επιτροπή θα προβεί σε επανεξέταση προκειμένου να εκτιμηθεί το ενδεχόμενο παράτασής του υπό το πρίσμα της γενικής κατάστασης εφοδιασμού της ΕΕ με αέριο, έως τον Μάιο του 2023.

Ιστορικό

Η ΕΕ βρίσκεται αντιμέτωπη με μια ενδεχόμενη κρίση ασφάλειας του εφοδιασμού με σημαντική μείωση των παραδόσεων αερίου από τη Ρωσία, ενώ υπάρχει επίσης σοβαρός κίνδυνος πλήρους διακοπής, για την οποία τα κράτη μέλη πρέπει να προετοιμαστούν αμέσως με συντονισμένο τρόπο και με πνεύμα αλληλεγγύης. Αν και δεν αντιμετωπίζουν επί του παρόντος όλα τα κράτη μέλη σημαντικό κίνδυνο για την ασφάλεια του εφοδιασμού, σοβαρές διαταραχές σε ορισμένα κράτη μέλη είναι βέβαιο ότι θα επηρεάσουν την οικονομία της ΕΕ στο σύνολό της.

Ο κανονισμός αυτός συμπληρώνει υφιστάμενες πρωτοβουλίες και νομοθεσία της ΕΕ που διασφαλίζουν ότι οι πολίτες μπορούν να απολαμβάνουν ασφαλή εφοδιασμό με αέριο και ότι οι πελάτες προστατεύονται από σοβαρές διαταραχές του εφοδιασμού, ιδίως τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 σχετικά με την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο.

Αποτελεί συνέχεια άλλων πρωτοβουλιών που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού της ΕΕ με αέριο, μεταξύ άλλων ενός κανονισμού για την αποθήκευση αερίου, της δημιουργίας μιας ενεργειακής πλατφόρμας της ΕΕ για από κοινού αγορές και πρωτοβουλιών που απαριθμούνται στο σχέδιο REPowerEU.

Press office - General Secretariat of the Council

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press